

Guía Docente

Datos Identificativos				
				2024/25
Asignatura (*)	Paleografía e Diplomática		Código	710521023
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Romero Portilla, Paz	Correo electrónico	paz.romero.portilla@udc.es	
Profesorado	Romero Portilla, Paz	Correo electrónico	paz.romero.portilla@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo do documento diplomático e dos grandes sistemas escriturarios, con particular atención á paleografía latina na Península Ibérica			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecemento dos sistemas escriturarios e fondos documentais máis importantes	AP1	BP1	CP1
	AP2	BP2	CP2
Capacidade de realizar traballos paleográficos e estudos documentais	AP3	BP5	CP3
	AP6	BP10	CP10
Desenvolvemento de técnicas histórico-documentais: transcripción, estudo e clasificación das actas e documentos de arquivo			

Contidos

Temas	Subtemas
I. Paleografía	1. Os grandes sistemas escriturarios 2. Orixe e evolución da escritura romana 3. A escritura medieval e moderna
II. Diplomática	1. O documento 2. Diplomático especial 3. Elaboración, descrición e agrupación documental

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6 B1	8	8	16
Seminario	B5 B10	8	8	16
Traballos tutelados	B2 C1 C2 C3 C10	2	40	42
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición na clase da parte teórica do programa
Seminario	Asistencia e participación nas clases prácticas
Traballos tutelados	Estudo e transcripción de fontes documentais polos alumnos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Apoio individual ou en grupos reducidos ao estudo e traballo persoal do alumno, resolución de dúbidas, explicacións personalizadas, aclaracións, indicacións e corrección dos traballos realizados, así como recomendación de lecturas complementarias
Traballos tutelados	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	B5 B10	Prácticas análise documentos	30
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A6 B1	Asistencia a clase	15
Traballos tutelados	B2 C1 C2 C3 C10	Realización de análise de fontes documentais	55

Observacións avaliación
Los estudiantes que no reúnan las condiciones de asistencia a clases y seminarios y/o no completen el trabajo tutelado durante el período académico, deberán realizar una prueba objetiva (examen final) en las convocatorias señaladas para el efecto junio o julio.   Aquellos alumnos que tengan algún tipo de excepción para asistir a la clase legalmente concedida, deberán hablar con el profesor a principios de curso para establecer las tutorías y los sistemas de evaluación correspondientes.   En caso de plagio, el art. 14.4 de la normativa de evaluación de la UDC.

Fontes de información	
Bibliografía básica	BATELLI, G., Lezioni di Paleografia, Città del Vaticano, 1949. BISCHOFF, A., Paläographie des romisches Altertums und des abendländischen Mittelalters, Berlin, 1979. Edición francesa bajo el título Paleographie de l'Antiquité Romaine et de du Moyen Age Occidental. CASADO QUINTANILLA, B., Láminas de la cátedra de Paleografía y Diplomática, Madrid, 2000. CASADO QUINTANILLA, B., Paleografía. Nociones básicas para leer documentos en los archivos históricos, Madrid, 2016. FRANCISCO Y OLMOS, J. M. de, Datación histórica. Problemas documentales en la España Medieval, Madrid, 2011. MARÍN MARTÍNEZ, T. (dir.), Paleografía y Diplomática, UNED, 1997. MILLARES CARLO, A., Tratado de Paleografía Española, ed. revisada por J. M. Ruiz Asencio, Madrid, 1984, 3 vol. NÚÑEZ CONTRERAS, L., Manual de Paleografía, Madrid, 1994. PETRUCCI, A., Lezioni di storia della scrittura latina, Roma, 1985. RIESCO, A. - RUIZ, E. - DOMÍNGUEZ APARICIO, J. - SÁNCHEZ PRIETO, A. B., Introducción a la Cultura escrita (Material de apoyo: prácticas), Madrid, 1995. RIESCO, A.(ed), Introducción a la Paleografía y la Diplomática General, Madrid, 1999.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías